

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-76/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 25 czerwca 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Lublinie IV

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 160 § 1 pkt 1 i art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754 i 1000), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez radną Rady Gminy Wojcieszków od postanowienia Komisarza Wyborczego w Lublinie IV z dnia 22 maja 2018 r., dotyczącego skargi wniesionej przez mieszkańców gminy Wojcieszków w związku z podziałem gminy na okręgi wyborcze

postanawia

- 1) pozostawić odwołanie bez rozpoznania;
- 2) zobowiązać Komisarza Wyborczego w Lublinie IV do podjęcia działań określonych w art. 17 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego, ze względu na naruszenie przez Radę Gminy Wojcieszków prawa przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze, tj. do stwierdzenia w formie postanowienia, że podział na okręgi wyborcze jest niezgodny z prawem i wezwania Rady Gminy Wojcieszków do wykonania zadania w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130) rady gmin zobowiązane były

do dokonania podziału gmin na okręgi wyborcze w wyborach do rady gminy, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Rada Gminy Wojcieszków uchwałą Nr XXIII/148/18 z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Wojcieszków na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze. Uchwała została podana do publicznej wiadomości w dniu 6 kwietnia 2018 r. przez umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Wojcieszków i ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego (poz. 2125) w dniu 30 kwietnia 2018 r. W dniu 18 maja 2018 r. do Komisarza Wyborczego w Lublinie IV wpłynęła skarga 16 mieszkańców gminy Wojcieszków na uchwałę Nr XXIII/148/18 Rady Gminy Wojcieszków z dnia 23 marca 2018 r.

Postanowieniem z dnia 22 maja 2018 r. Komisarz Wyborczy pozostawił skargę bez rozpoznania z powodu przekroczenia terminu ustawowego na jej wniesienie. Postanowienie zostało doręczone skarżącym w dniu 23 maja 2018 r.

W dniu 30 maja 2018 r. wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego w Lublinie z dnia 22 maja 2018 r. wniesione przez radną Rady Gminy Wojcieszków.

Zgodnie z art. 420 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego odwołanie od postanowienia komisarza wyborczego może wnieść grupa co najmniej 15 wyborców danej gminy.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że do odwołania podpisanego przez radną Rady Gminy Wojcieszków nie dołączono dokumentu potwierdzającego upoważnienie do wniesienia odwołania w imieniu co najmniej 15 wyborców. Przepisy Kodeksu wyborczego nie upoważniają natomiast radnego do wnoszenia odwołań w imieniu wyborców. Do odwołania dołączono wprawdzie kserokopię wykazu wyborców popierających wniesienie skargi do Komisarza Wyborczego w Lublinie IV, lecz nie może on zostać uznany za spełniający warunek, o którym mowa w art. 420 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego. Ponadto, zgodnie z art. 420 § 2 Kodeksu wyborczego odwołanie od postanowienia komisarza wyborczego wnosi się do Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 5 dni od daty jego doręczenia. Jak wskazano wyżej, postanowienie Komisarza Wyborczego w Lublinie IV z dnia 22 maja 2018 r. zostało doręczone skarżącym w dniu 23 maja 2018 r., termin na wniesienie odwołania upłynął zatem w dniu 28 maja 2018 r. Odwołanie wpłynęło do Komisji w dniu 30 maja 2018 r., a więc po upływie ustawowego terminu. Zgodnie bowiem

z art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego za dzień złożenia odwołania należy rozumieć dzień złożenia odwołania właściwemu organowi wyborczemu.

W związku z tym Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w pkt 1 sentencji uchwały. Jednocześnie Państwowa Komisja Wyborcza, działając w trybie nadzoru, dokonała analizy postanowienia Komisarza Wyborczego w Lublinie IV z dnia 22 maja 2018 r. oraz podziału gminy Wojcieszków na okręgi wyborcze i stwierdziła, co następuje.

Zgodnie z art. 420 § 1 Kodeksu wyborczego na ustalenia rady gminy w sprawach okręgów wyborczych wyborcom, w liczbie co najmniej 15, przysługuje prawo wniesienia skargi do komisarza wyborczego w terminie 5 dni od daty podania do publicznej wiadomości uchwały rady. Wbrew twierdzeniom wnoszącej odwołanie, data wejścia uchwały w życie nie ma znaczenia dla oceny, czy termin ten został zachowany. Uchwała Nr XXIII/148/18 Rady Gminy Wojcieszków z dnia 23 marca 2018 r. została podana do publicznej wiadomości w dniu 6 kwietnia 2018 r.; termin wniesienia skargi na nią upłynął zatem 11 kwietnia 2018 r., skarga została zaś wniesiona w dniu 18 maja 2018 r. Zasadnie zatem Komisarz Wyborczy w Lublinie IV pozostawił skargę bez rozpoznania jako wniesioną po upływie terminu ustawowego.

Natomiast po zbadaniu treści uchwały Nr XXIII/148/18 Rady Gminy Wojcieszków z dnia 23 marca 2018 r. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że dokonany nią podział gminy Wojcieszków na okręgi wyborcze narusza przepisy Kodeksu wyborczego.

Zgodnie z art. 417 § 2 Kodeksu wyborczego w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa.

W wytycznych i wyjaśnieniach dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, stanowiących załącznik do uchwały z dnia 5 lutego 2018 r. (M.P. poz. 204) Państwowa Komisja Wyborcza również wskazała, że przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze należy przestrzegać zasady, iż w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy (sołectwo) (pkt 7).

Na kwestię tę zwrócił także uwagę Naczelny Sąd Administracyjny, który w wyroku z dnia 11 października 2017 r. sygn. akt. II OSK 2074/17 podkreślił, że „przepisy Kodeksu wyborczego określają szczególną ochronę dla jednostki pomocniczej gminy przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze”, przypominając przy tym, że ustawodawca

jednoznacznie wskazał, iż „w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy”. Jednostki te m. in. łączy się jedynie w celu utworzenia okręgu, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa.

Dodatkowo jednostki pomocnicze (sołectwa) mogą być połączone, jeżeli w gminie do 20 000 mieszkańców liczba radnych wybieranych w danej jednostce pomocniczej, wskutek wyliczenia jednolitej normy przedstawicielstwa dla okręgu wyborczego, o której mowa w art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego, byłaby mniejsza niż 1.

Gmina Wojcieszków liczy 6989 mieszkańców (według stanu na 31 grudnia 2017 r.), stosownie do art. 418 § 1 Kodeksu wyborczego gmina powinna zatem zostać podzielona na 15 jednomandatowych okręgów wyborczych.

W gminie utworzono 22 jednostki pomocnicze (sołectwa). Z zastosowania jednolitej normy przedstawicielstwa wynika, że sołectwo Wojcieszków (ułamkowa liczba mandatów 2,35) powinno zostać podzielone na 2 okręgi wyborcze, sołectwa Burzec (1,44), Świderki (1,21), Wólka Domaszewska (1,14), Siedliska (1,11), Bystrzyca (1,10), Wola Bystrzycka (1,06), Wola Burzecka (1,03), Oszczepalin Drugi (0,83) i Oszczepalin Pierwszy (0,65) powinny być samodzielnie okręgami wyborczymi, pozostałe zaś sołectwa (z ułamkowymi liczbami mandatów od 0,09 do 0,45) nie mogą być samodzielnie okręgami wyborczymi, co oznacza, że muszą zostać połączone ze sobą w spójne terytorialnie okręgi wyborcze lub, o ile to nie jest możliwe, zostać dołączone do innych sołectw, które zasadniczo mogłyby samodzielnie stanowić okręgi wyborcze.

Ze względu na układ terytorialny zachodzi konieczność połączenia w jeden okręg wyborczy sołectwa Wola Burzecka z sąsiadującym z nim sołectwem Glinne. Natomiast nie jest konieczne połączenie w jeden okręg sołectwa Oszczepalin Pierwszy z sołectwem Zofijówka, sołectwa Wólka Domaszewska z sołectwem Zofibór oraz części sołectwa Bystrzyca z sołectwami Helenów i Otylin, czego dokonano uchwałą Nr XXIII/148/18 Rady Gminy Wojcieszków z dnia 23 marca 2018 r. Możliwe jest bowiem połączenie w okręgi wyborcze mniejszych sołectw bez dołączania ich do mogących samodzielnie stanowić okręgi wyborcze lub do części takich sołectw; należy przy tym podzielić sołectwo Burzec na dwa okręgi wyborcze, co jest konieczne dla uzyskania zgodnej z przepisami liczby 15 okręgów.

Ponadto utworzony uchwałą Rady Gminy Wojcieszków okręg wyborczy nr 15, w skład którego wchodzi część sołectwa Bystrzyca oraz sołectwa Helenów i Otylin, poza wskazanym

wyżej naruszeniem zasady niełączenia, o ile nie jest to konieczne, części sołectwa z innymi sołectwami, nie stanowi spójnego obszaru.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza zatem, że podział gminy Wojcieszków na okręgi wyborcze, ustalony uchwałą Nr XXIII/148/18 Rady Gminy Wojcieszków z dnia 23 marca 2018 r., dokonany został niezgodnie z prawem.

Z uwagi na powyższe Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w pkt 2 sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Zastępca Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

Otrzymują:

- 1.
2. Komisarz Wyborczy w Lublinie IV
3. a/a